

HUMÁNNY
POKROK

2023

výročná správa

**HUMÁNNY
POKROK**

o nás

naše poslanie

We are the voice of the animals, we defend their freedom, and we build a sustainable future without cruelty.

naša vízia

World where people behave responsibly towards the environment and do not live at the expense of the animals.

naše hodnoty

sloboda

Každá živá bytosť má právo rozhodovať o svojom živote a prežiť ho plnohodnotne.

rovnosť

Všetci obyvatelia a obyvateľky Zeme majú právo zdieľať jej bohatstvo, bez rozdielu.

udržateľnosť

Zodpovednosť za riešenia, ktoré chránia životy a planétu aj pre budúce generácie.

kto sme a naše úspechy

Humánny pokrok má za cieľ budovať svet, v ktorom dokážeme nahradiť vo výrobných procesoch zvieratá, a v ktorom dokážeme zabezpečiť naše potreby bez toho, aby to malo devastujúce následky na všetok život na planéte, ktorú obývame. Humánny pokrok je združením pre rozvoj ľudskosti a udržateľnosti.

úvodné slovo

Rok 2023 bol rokom plným drámy. Videli sme počas neho prelomové zmeny v ochrane zvierat na Slovensku, no boli sme svedkami toho, ako politici a političky premárnili hneď niekoľko historických príležitostí ochrániť obrovské počty zvierat pred zbytočnou krutostou. Napriek tomu to bol však rok, ktorý lámal rekordy v tom, koľko pozornosti sa konečne venovalo zvieratám uväzneným za vysokými múrmi priemyselných veľkochovov.

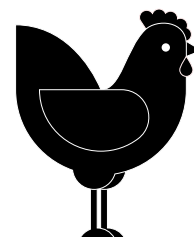
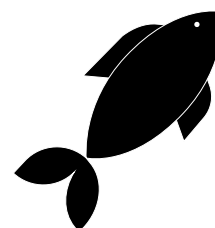
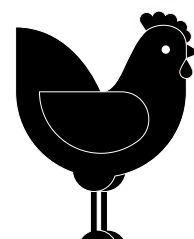
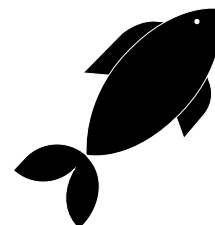
Už začiatkom tohto roka mali Slováci a Slovenky prvýkrát v histórii príležitosť nahliadnuť za brány klietkových chovov na Slovensku a presvedčiť sa na vlastné oči, ako tieto továrne na najlacnejšie vajcia v skutočnosti vyzerajú. Kampaň za zákaz krutých klietkových chovov prekročila hranicu 70 000 petičných podpisov, a do parlamentu sa dostal návrh zakazujúci chovať sliepky v malých špinavých klietkach. Následne prvá legislatívna kampaň Jem pre Zem pritiahla pozornosť k nespravodlivému zdaňovaniu rastlinných potravín, proti ktorému sa postavili tisíce ľudí na Slovensku.

Na jeseň mala Európska komisia zverejniť svoje dlhoočakávané legislatívne návrhy, ktoré mali reagovať na Európske občianske iniciatívy Koniec doby klietkovej a Európa bez kožušín. Návrhy mali zmeniť životy viac ako miliardy kurčiat, sliepok, líšok, noriek, prasnic, teliat, či rýb, každý jeden rok. A to nielen v EÚ, ale aj ďaleko za jej hranicami.

Na sklonku roka sa kapry mohli tešiť nevidanej pozornosti, keď Žilina ako prvé mesto na Slovensku schválilo zákaz predaja živých kaprov na svojich pozemkoch. Rovnako ako všetky veľké maloobchodné reťazce na Slovensku. Kampaň požadujúca zákaz tejto krutej praktiky pritiahla intenzívnu pozornosť politikov a političiek a nevidané množstvo medializácie ochrany kaprov.

Napriek tomu, že tieto kampane priniesli emocionálnu húsenkovú dráhu plnú nádejania sa a následných trpkých sklamaní, keď ani jedna z týchto kampaní nedosiahla svoje hlavné ciele, bol tento rok obrovským pokrokom pre zvieratá. Nikdy v histórii sa toľko pozornosti na Slovensku a v EÚ nevenovalo ochrane zvierat v priemyselných veľkochovoch. A tobôž nie tak prehliadaným zvieratám, ako sú kapry, ktoré počas Vianoc barbarským spôsobom hrdúsime po státisícoch.

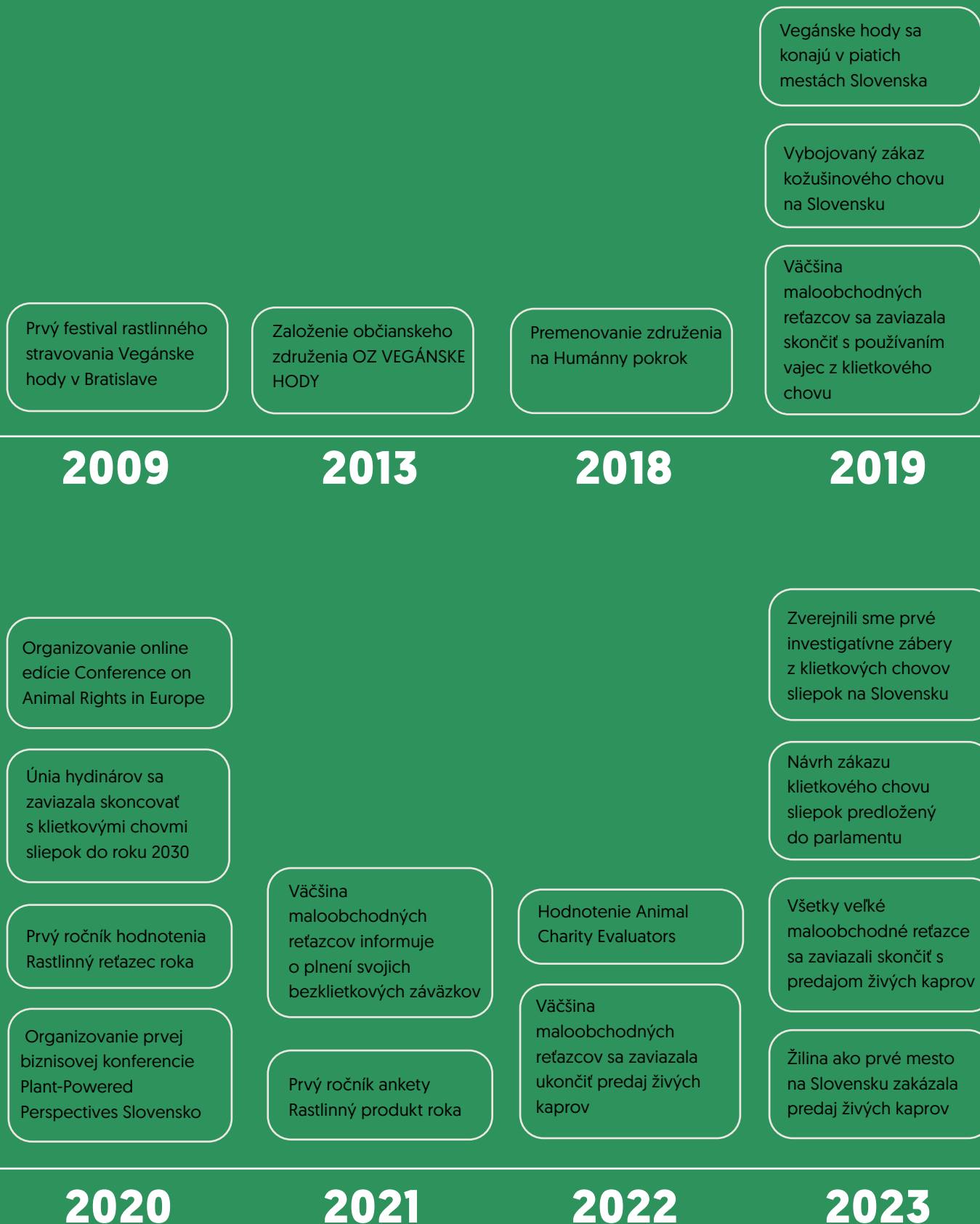
Všetky tieto kampane, ktorých požiadavky podporili desaťtisíce Slovákov a Sloveniek, čelia početným výzvam. O ich konečnom osude ešte nie je rozhodnuté a posledné slovo tu budete mať práve Vy. Rozhodnú totiž najmä výsledky nadchádzajúcich volieb do Európskeho parlamentu a pripravenosť verejnosti ustriechnuť schopnosť neziskového sektora na Slovensku odolávať útokom štátnej moci a hájiť záujmy tých, ktorých hlas nie je počuť. Byť hlasom zvierat na Slovensku nikdy nebolo dôležitejšie, ako teraz. My v Humánnom pokroku budeme v nadchádzajúcom roku robiť neúnavne všetko preto, aby bol konečne tento hlas vypočutý. A na to budeme potrebovať Vašu podporu viac ako kedykoľvek predtým.

Martin Smrek,
riaditeľ Humánného
pokroku

humánny pokrok

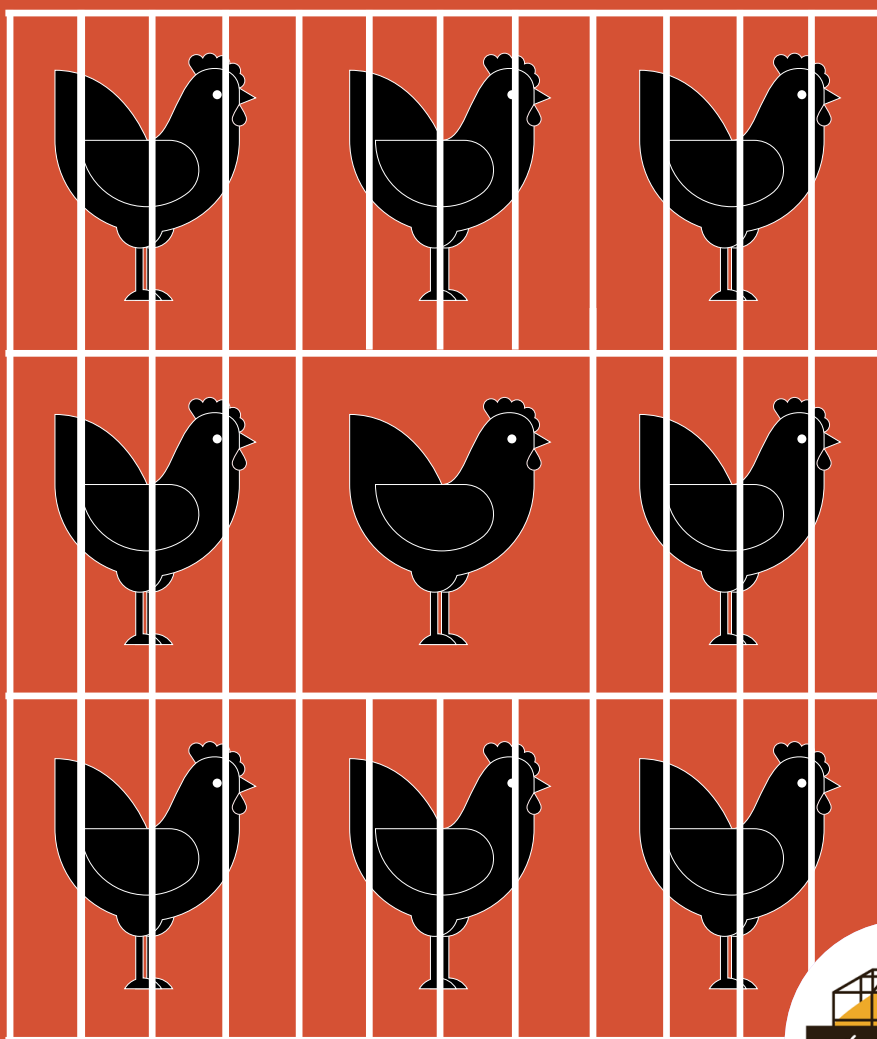
Humánnosť symbolizuje rozširovanie našej ľudskosti na ostatné živé bytosti a postupné rozpoznávanie a rešpektovanie ich potrieb a autonómie. Pokrok symbolizuje smerovanie vývoja a zameriavanie sa na riešenia, ktoré nám dokážu priniesť udržateľnú a ohľaduplnú budúcnosť.

KAMPAŇ

zákaz kliebok

Kampaň Zákaz kliebok začala v roku 2021 spustením petície požadujúcej zákaz kliebkových chovov sliepok na Slovensku. Kampaň je pokračovaním úspešnej kampane Viac neznesiem, ktorá sa zamerala na získavanie záväzkov firiem skoncovať s používaním kliebkových vajec. Keď takýto záväzok prijala v roku 2020 aj Únia hydinaárov Slovenska, prišiel čas, aby štát prevzal zodpovednosť za zabezpečenie plynulého prechodu Slovenska na bezkliebkové chovy a kliebkové chovy zakázal.

Suverénne najväčšou kampaňou roka 2023 bolo finále kampane za zákaz klietkových chovov sliepok na Slovensku. Kampaň už mala na začiatku roka vyzbieraných viac ako 42 000 podpisov a za sebou rok a pol vyjednávania s ministerstvom pôdohospodárstva a s ministerstvom financií. Rokovania sa však koncom roka 2022 zasekli a krátko na to došlo k pádu vlády Igora Matoviča. S blížiacimi sa predčasnými voľbami bolo preto potrebné konať rýchlo.

Preto sme vo februári zverejnili historicky prvé investigatívne zábery z klietkových chovov sliepok na Slovensku. Slováci a Slovenky tak po prvýkrát získali príležitosť nahliadnuť za brány týchto tovární na vajcia a spoznať skutočnú tvár klietkového chovu. Zábery z troch fariem zo Slovenska boli exkluzívne zverejnené v televízii Markíza v hlavnom spravodajstve, a následne aj v podrobnej reportáži v relácii Reflex. Následne obleteli celé Slovensko a len na sociálnych sieťach zasiahli takmer štvrtinu populácie krajiny.

Nasledovala tlačová konferencia v Národnej rade Slovenskej republiky, kde sme spolu s predkladateľom návrhu Tomášom Šudíkom zo strany OĽaNO, predstavili návrh zákazu klietkového chovu sliepok na Slovensku, predloženého do NR SR na najbližšie rokovanie. V rovnakom čase sme zverejnili správu o cenách vajec na Slovensku, ktorá reagovala na dramatické zdražovanie vajec v Európe a odhaľovala dôvody ich rastu. Úspešne poukázala na to, že krajiny, ktoré v tom čase už s klietkovými chovmi skončili, mali vajcia z alternatívnych chovov lacnejšie, ako boli vajcia z klietkových chovov na Slovensku. Netrvalo však dlho a došlo k ďalšiemu pádu vlády, ktorý celý proces výrazne skomplikoval.

Nasledovali štyri mesiace intenzívnej práce, počas ktorej sme sa sústredili na získavanie podpory v parlamente. Každý rokovací deň stál pred parlamentom infostánok s modelom klietkového chovu v životnej veľkosti a neskôr aj zväčšenina klietky s človekom vo vnútri, v ktorej sa prestriedali viaceré známe osobnosti. Počas týchto štyroch mesiacov sme zrealizovali nespočet stretnutí s poslancami a poslankyňami ako aj s vedúcimi postavami politických strán.

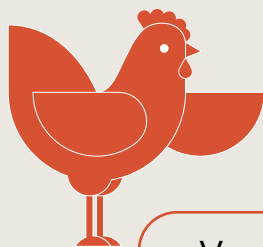
No napriek tomu, že kampaň na konci vyzbierala viac ako 70 000 podpisov a tešila sa mimoriadnej mediálnej pozornosti, vrátane veľkej diskusie o zákaze klietok v živom vysielaní televízie TA3, si parlament nenašiel čas na to, aby sa návrhom zaoberal a prerokoval ho v pléne. A to aj napriek tisíciam e-mailov, ktoré ľudia individuálne rozposlali poslancom a poslankyniam NR SR s výzvou na podporu zákazu krutých klietok.

Po poslednom pokuse o zvolanie mimoriadnej schôdze parlamentu, na ktorej by sa návrh mohol stihnúť prerokovať už bolo jasné, že do predčasných volieb návrh prerokovaný nebude, a že kampaň bude musieť pokračovať po voľbách. Naše úsilie sa tak presmerovalo na parlamentné voľby a následnú prácu s novým ministerstvom pôdohospodárstva, ktorej ťažisko sa však prenieslo až do nadchádzajúceho roku 2024.

Nová vláda tak bude čeliť situácii, v ktorej klietkové chovy odmieta verejnosť, odmietajú ju firmy, a v ktorej sami hydínari žiadajú ministerstvo, aby im pomohlo sa klietkových chovov zbaviť. A našou prioritou bude zabezpečiť, že sa tejto úlohy zodpovedne a včasne zhostí.

Lucia Tupá
kampanierka

highlighty

V petícii za zákaz klieťkového chovu sme prekročili hranicu 70 000 vyzbieraných podpisov (1,3 % populácie)

Predložili sme návrh zákona zakazujúceho klieťkové chovy do parlamentu

Počas troch schôdzí parlamentu sme denne stáli s infostánkom pred NR SR a získavali podporu pre zákaz klieťkov.

v roku 2024 plánujeme:

Pracovať na tom, aby bol zákaz klieťkov schválený na úrovni EÚ, a aby Slovensko toto úsilie podporilo.

Hľadať spôsoby, ako zabezpečiť, že na konci dňa budú kruté klieťkové chovy na Slovensku postavené mimo zákon.

Sústredíme sa na prácu s Ministerstvom pôdohospodárstva a zabezpečenie prechodu Slovenska na bezklieťkové chovy.

KAMPAŇ

viac neznesiem

Korporátna kampaň Viac neznesiem začala v roku 2019 a doposiaľ pokračuje vyjednávaním korporátnych záväzkov za ukončenie používania alebo nakupovania vajec z klietkového chovu. Kampaň doposiaľ dosiahla záväzky pokrývajúce trištvrtinu maloobchodného trhu, a niekoľko záväzkov z gastro sektora a výroby. Zároveň sa zapojila do niekoľkých medzinárodných kampaní, ktoré mali za cieľ ukončiť používanie vajec v tých najväčších sieťach obchodu, reštaurácií a hotelov na svete.

V roku 2023 sme v kampani Viac neznesiem začali pokračovaním v protestoch v kampani proti gastroskupine Medusa, a na krutosť klietkových chovov sme poukazovali aj rozdávaním letákov pred továrňou Volkswagen v Bratislave, kde táto gastroskupina prevádzkuje jedáleň. Protesty sme však neskôr ukončili a v prvej polovici tohto roka sme sa pridali k aktivitám kampane Zákaz klietok, ktorá mala vybojovať legislatívny zákaz klietkových chovov na Slovensku.

Medzičasom sa nám však podarilo prísť so záväzkom značky Bao Brothers, ktorú vedie jeden z najúspešnejších šéfkuchárov na Slovensku. V druhej polovici roka záväzok zverejnila aj medzinárodná gastroskupina Vapiano, krátko po tom, čo otvorila na Slovensku svoju prvú prevádzku v Bratislave.

V lete sme vydali pokračovanie správy o stave vaječného priemyslu na Slovensku "Slovensko na ceste ku koncu klietkového chovu" s aktualizovanými dátami o nákupe vajec slovenskými maloobchodnými značkami. Opätovné mapovanie maloobchodu a jeho prístupu k nakupovaniu bezklietkových vajec za rok 2022 ukázalo posun najmä u značky Lidl, ktorá sa výrazne posunula oproti minulým rokom a jej obrat v nakupovaní bezklietkových vajec narástol až o 13 %. I napriek tomu má Lidl najnižší podiel celkového počtu bezklietkových vajec na hranici 35 %. Najlepšie je na tom opäť reťazec Kaufland so 76%, Billa so 67% a Terno a Kraj s 51% vajec z alternatívnych chovov. Tieto značky však za posledné roky v ponuke výrazne nenavýšili svoj podiel bezklietkových vajec.

Výrazne sa za rok 2023 nenavýšil ani podiel bezklietkových chovov na Slovensku - zatiaľ čo v Európskej únii podiel bezklietkových vajec v tomto roku dosiahol 60,3 %, na Slovensku je to len 26,3 % s nulovým nárastom oproti roku 2022. Celkovo sme mali na Slovensku za rok 2023 registrovaných 83 prevádzkarní, z toho 46 bolo schválených na podstielkový chov, chov vo voľnom výbehu alebo ekologický chov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom nám pribudla len 1 prevádzkareň s voľným výbehom firmy Sanagro, ktorú sme mali možnosť na jeseň navštíviť aj osobne.

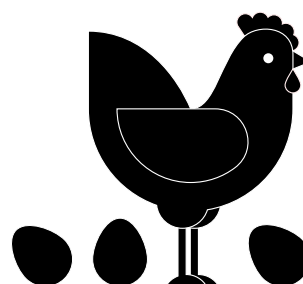
Podobne ako v predchádzajúcich rokoch sa Humánný pokrok v roku 2023 zapojil aj do medzinárodných kampaní - Jollibee Chains of Cruelty a Restaurant Roast. Jollibee Chains of Cruelty bola namierená proti najväčšej reštauračnej sieti v Ázii - filipínskemu nadnárodnému reťazcu reštaurácií rýchleho občerstvenia Jollibee Foods Corporation, s cieľom posilniť prechod na bezklietkové systémy aj v tomto regióne. Kampaň dopadla úspešne a spoločnosť Jollibee Foods Corporation pristúpila v septembri k prijatiu veľmi významného bezklietkového záväzku.

Kampaň Restaurant Roast, ktorá pravidelne štartuje každý rok v októbri, má za cieľ vyzvať vybrané reštauračné siete (v tomto roku Focus Brands, Inspire Brands, Caffé Nero, Au Bon Pain), aby začali s riadnym zverejňovaním údajov o stave napĺňania bezklietkového záväzku. Ako prvá zareagovala sieť Caffé Nero, ktorá po mesiaci kampane zverejnila na svojej webstránke chýbajúce údaje.

"Vždy je to o rozhodnutí a nastavení tých, čo tvoria biznis koncept – aké suroviny budú nakupovať a predávať, a či pritom budú prihliadať na utrpenie zvierat."

Miroslava Roháčová
manažérka pre vzťahy s firmami

highlighty

Vydali sme v poradí 3. správu o stave vaječného priemyslu s aktualizovanými dátami o nákupe vajec slovenskými maloobchodnými reťazcami. Závazok v predchádzajúcom roku na 100 % naplnila Delia, na 76 % Kaufland, na 67 % Billa, na 51 % potraviny Terno a Kraj, Tesco svoj záväzok naplnilo na 40 % a Lidl na 35 %.

Závazok prijala značka Bao Brothers, ktorá patrí jednému z najznámejších a najvplyvnejších šéfkuchárov Slovenska.

Navštívili sme Sanagro, ktoré otvorilo najväčšiu prevádzkareň s voľným výbehom na Slovensku.

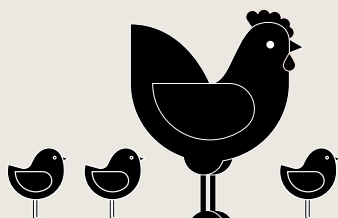
v roku 2024 plánujeme:

Vydať pokračovanie správy o stave vaječného priemyslu s aktualizovanými dátami nielen o nákupe vajec slovenskými maloobchodnými reťazcami, ale aj s prihliadnutím na vaječné ingrediencie vo výrobkoch ich vlastných značiek.

Spustiť nový vizuál webu Viac neznesiem.

Sústrediť sa prvýkrát na oslovenie producentov so záväzkom ukončiť produkciu klieťkových chovov do roku 2025.

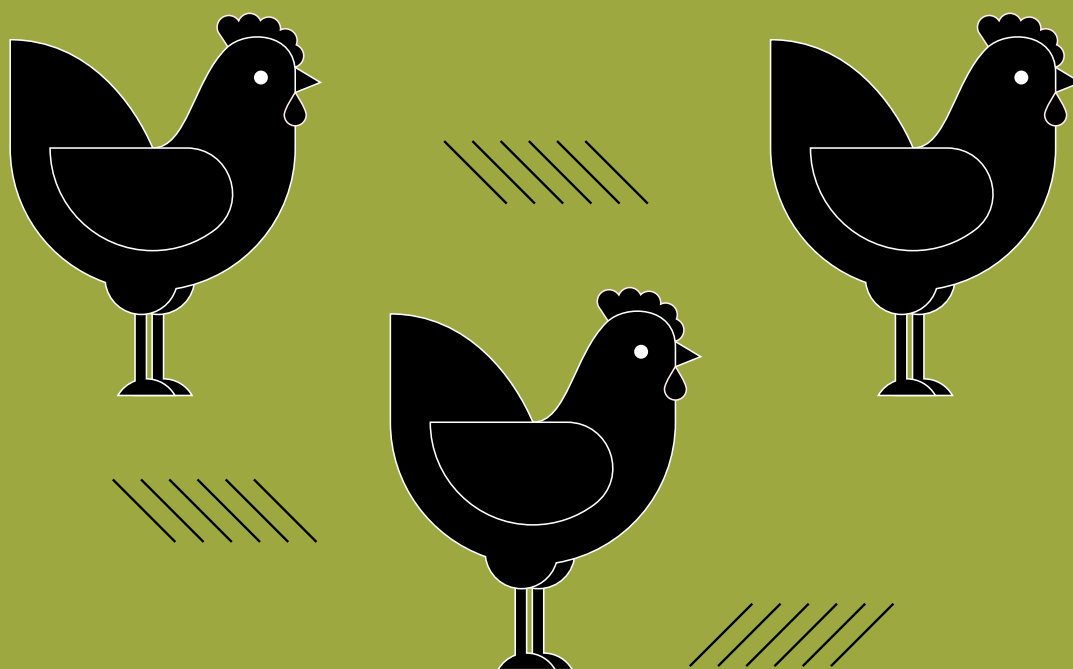
Zapojiť sa do medzinárodných kampaní za ukončenie používania vajec z klieťkových chovov v spolupráci s Open Wing Alliance.

KAMPAŇ

koniec doby klietkovej

Európska občianska iniciatíva Koniec doby klietkovej bola spustená ešte v roku 2018. Jej cieľom bolo vyzbierať 1 milión overených podpisov v aspoň siedmich členských krajinách EÚ s jasnou požiadavkou zákazu používania klietok v celej EÚ a naprieč všetkými typmi chovov. Klietky by sa tak stali minulosťou nielen pre sliepky, ale aj pre husi, kačice, prasnice, či teľatá a králiky. V predchádzajúcich rokoch kampaň odovzdala podpisy, prezentovala výsledky pred Európskym parlamentom a Európskou komisiou.

 END THE CAGE AGE

Európska občianska iniciatíva (ECI) Koniec doby klietkovej sa mala v roku 2023 dostať do svojho finále. Európska komisia totiž prisľúbila, že koncom tohto roka zverejní legislatívny návrh zákazu klietkových chovov v Európskej únii. Išlo o dlhočakávané rozhodnutie, reagujúce na 1,4 milióna overených podpisov Európanov a Európaniek, vrátane takmer 40 000 podpisov zo Slovenska, volajúcich po konci barbarských klietok.

Začiatkom roka vyzerala situácia veľmi pozitívne. Európsky úrad pre bezpečnosť potravín zverejnil svoju veľkú analýzu vedeckých poznatkov o chove sliepok za posledných 15 rokov a dospel k jednoznačnému a nespornému záveru - sliepky sa nemajú chovať v klietkach. Odporúčania zároveň hovorili o potrebe zabezpečiť pre sliepky prístup k voľnému výbehu a znásobiť ich životný priestor. Správa bola jasným signálom pre budúce smerovanie Európskej únie v ochrane zvierat.

Neskôr počas roka sa však začali objavovať prvé znepokojivé signály. Z neznámeho dôvodu sa Komisia rozhodla nezverejniť výsledky Eurobarometra, ktorý meral aj postoje verejnosti k ochrane zvierat vo veľkochovoch, ako aj ku klietkovým chovom v Európe. Následne sa začali objavovať zákulisné informácie o tom, že sa Komisia chystá legislatívny návrh zhodiť zo stola. A keď sa na jeseň počas očakávaného príhovoru predsedkyne Komisie Ursuly von der Leyen neobjavila žiadna zmienka o Európskych občianskych iniciatívach či zvieratách, začalo byť zjavné, že niečo nie je v poriadku.

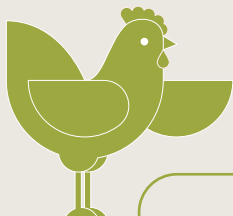
Keď začalo byť jasné, že je legislatívny návrh v ohrození, začali sme spolu s našimi partnerskými organizáciami združenými v Eurogroup for Animals pripravovať aktivity na vyslanie jasného signálu Komisii, že vycúvanie z prísľubu neprichádza do úvahy. Zo Slovenska odišlo takmer 1000 emailov priamo predsedníčke Komisie s jasnou výzvou na predloženie sľúbenej legislatívy na ochranu zvierat. Následne sme zorganizovali protest priamo pred sídlom Európskej komisie v Bruseli, na ktorom sa zúčastnili desiatky ochranárskych organizácií, ako aj poslanci a poslankyne Európskeho parlamentu.

Vo finále však Komisia ustúpila tlaku lobistických skupín priemyselných veľkochovov združených v COPA-COGECA, ktoré si vydupali odloženie legislatívneho návrhu zakazujúceho klietkové chovy až po voľbách do Európskeho parlamentu. Komisia sa tak rozhodla uprednostniť finančné záujmy priemyselných veľkochovov, ignorovať takmer jeden a pol milióna Európanov a Európaniek, a hodiť cez palubu stovky miliónov zvierat uväznených v malých špinavých klietkach v Európe.

„Začiatkom roka vyzerala situácia veľmi pozitívne. Európsky úrad pre bezpečnosť potravín zverejnil svoju veľkú analýzu vedeckých poznatkov o chove sliepok za posledných 15 rokov a dospel k jednoznačnému a nespornému záveru - sliepky sa nemajú chovať v klietkach.“

Martin Smrek
riaditeľ

highlighty

Takmer 1000 Slovákov a Sloveniek napísalo email predsedníčke Európskej komisie Ursule von der Leyen s výzvou na splnenie sľubu a predloženie návrhu zákazu klieťok v EÚ.

Protest ochranárskych organizácií pred sídlom Európskej komisie priamo v Bruseli.

Stanovisko Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín jasne konštatujúce, že sliepky sa nemajú chovať v klieťkach.

v roku 2024 plánujeme:

Pracovať na tom, aby sa zákaz klieťok v EÚ dostal medzi priority kandidátov a kandidátok vo voľbách do Európskeho parlamentu.

Dbať na to, aby ministerstvo pôdohospodárstva pokračovalo v tlaku na európsky zákaz klieťok na pôde Rady EÚ.

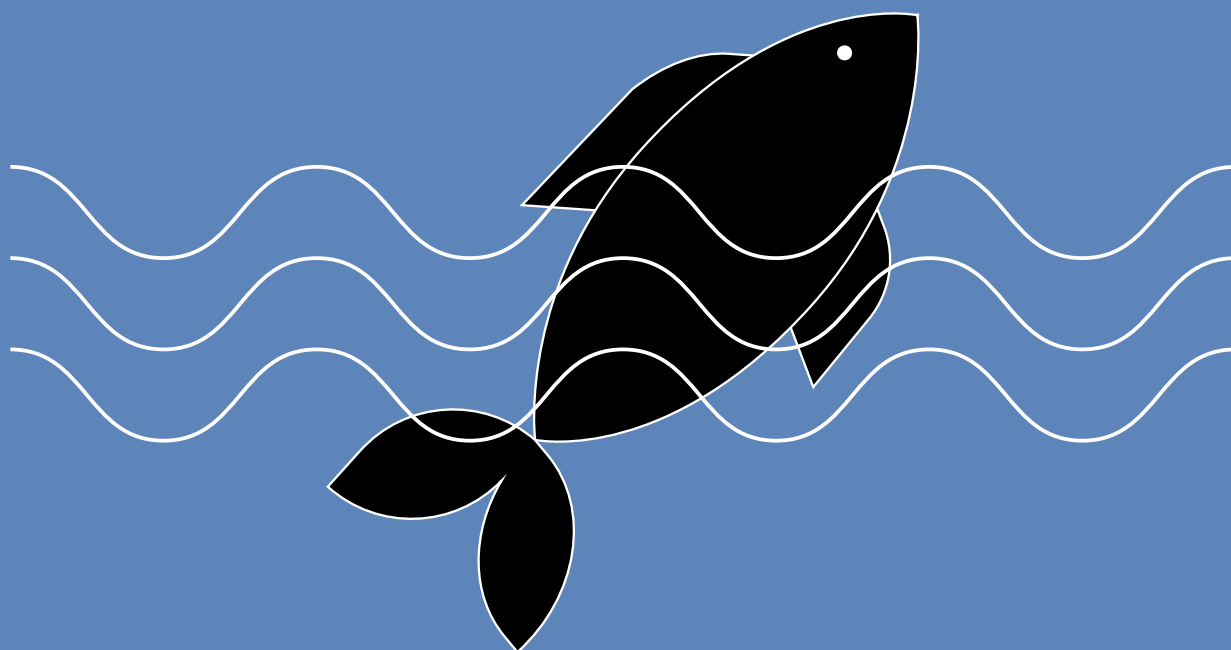
Po voľbách do EP budeme usilovať o to, aby nadchádzajúca Európska komisia naplnila záväzky vyplývajúce z Európskej občianskej iniciatívy Koniec doby klieťkovej.

KAMPAŇ

kaprie peklo

Kampaň Kaprie peklo, bojujúca za ukončenie predaja živých kaprov, bola pôvodne zameraná len na korporátne záväzky. Túto kampaň sme naplno spustili v zime 2021 s cieľom upozorniť na utrpenie kaprov v kontexte európskych krajín. Špecificky predaj živých kaprov, ktorý v takejto podobe nájdeme len v úzkom regióne európskych krajín V4. Kampaň dosiahla viac ako 95% pokrytie maloobchodného trhu záväzkami ukončiť predaj živých kaprov. Pokračuje vyjednávaním záväzkov a aktivitami potrebnými na dosiahnutie legislatívneho zákazu predaja živých kaprov na Slovensku.

**KAPRIE
PEKLO**

V predchádzajúcich rokoch sa nám darilo s korporátnymi záväzkami maloobchodných spoločností, a v komunikácii sme pokračovali. V prvej polke roka sme komunikovali s COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo. Na začiatku roka 2023 sme teda pokračovali s vyjednávaním, a nakoniec záväzok prijali. Ich záväzok bol zverejnený 22. mája 2023 s platnosťou od 1. januára toho istého roka.

Na jar sme navštívili aj mesto Žilina a Banská Bystrica a stretli sme sa s vedením oboch miest. Po stretnutí s týmito mestami nasledovala aktívna komunikácia k ďalším krokom smerujúcim k Všeobecne záväznému nariadeniu (VZN) týchto miest. V Banskej Bystrici sme boli neskôr pozvaní na zasadnutie komisie pre životné prostredie, kde sme odprezentovali cieľ kampane Kaprie peklo. Na zasadnutí komisie sa síce prijatie VZN jednoznačne odhlasovalo, no, bohužiaľ, VZN nebolo doposiaľ prijaté a vo vyjednávaní budeme pokračovať v roku 2024. V Žiline si zasadnutie komisie odhlasovalo prijatie zákazu začiatkom októbra 2023. Žilina sa tak stala prvým mestom na Slovensku, a zároveň druhým mestom na svete, ktoré prijalo VZN.

Kampaň je aktívna najmä na konci roka v predvianočnom období, no komunikácia s firmami a krajskými mestami nás zamestnala na väčšiu časť roka. Neskôr nás oslovili aj ďalšie mestá a kampaň sa od prijatia žilinského VZN dočkala veľkej mediálnej pozornosti a mnohých mediálnych výstupov naprieč všetkými platformami - noviny, televízia, rádio i podcasty a zvýšený záujem médií o túto tému pokračoval aj po zvyšok roka.

Pred pokračovaním verejnej časti kampane v zime 2023 sme pripravili niekoľko dní osvetu a pripomínania problémov spojených s predajom živých kaprov. Nasledovalo oznámenie legislatívnej vetvy kampane. K tomu smerovalo aj niekoľko ďalších stretnutí, ktoré sme plánovali. Prvými bolo stretnutia so Slovenským rybárskym zväzom (SRZ) v ich sídle v Žiline. Onedlho na to sa nám podarilo stretnúť aj so Zväzom chovateľov rýb Slovenska (ZCHRS) v Ivanke pri Dunaji. A zvýšená medializácia témy priniesla aj diskusie v živom vysielaní, ako s riaditeľom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Jozefom Birešom, tak aj s novým ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Richardom Takáčom.

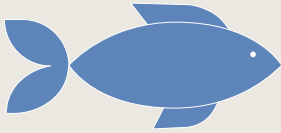
Napriek tomu, že sa nám tento rok nepodarilo dosiahnuť vytýčený cieľ zákazu predaja živých kaprov môžeme tento rok považovať za úspešný. Nielenže sme sa dopracovali na takmer 100% pokrytie maloobchodného trhu s potravinami záväzkami ukončiť predaj živých kaprov, ale pribudlo aj prvé nariadenie mesta zakazujúceho predaj živých rýb na svojich pozemkoch. A eskalácia kampane zo strany rybárskych spolkov, ako aj Ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vytvorila situáciu, v ktorej sa nikdy v histórii nevenovala toľká pozornosť životným potrebám kaprov a ich ochrane.

„Ide o zbytočné utrpenie nesmierneho množstva kaprov práve v období, ktoré má byť sviatkom pokoja. Záväzky firiem a miest majú nielen praktickú, ale aj symbolickú hodnotu – utrpenie zvierat a ich zabíjanie na verejnosti do modernej spoločnosti nepatrí.“

Miroslava Roháčová
manažérka pre vzťahy s firmami

highlighty

22. mája 2023 bol zverejnený záväzok ukončiť predaj živých kaprov spoločnosťou COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo s platnosťou od 1. januára 2023.

V októbri bolo prijaté VZN mesta Žilina, ktoré obmedzilo predaj živých kaprov na mestských pozemkoch, a stalo sa tak prvým mestom na Slovensku a druhým mestom vo svete, ktoré prijalo takéto nariadenie.

Kampaň v tomto roku dosiahla svoj mediálny vrchol s 13 televíznymi výstupmi, vrátane diskusie riaditeľa Humánneho pokroku s ministrom pôdohospodárstva v živom vysielaní štátnej televízie.

v roku 2024 plánujeme:

Vydať aktualizáciu správy "Ryba na suchu" - správy o vývoji trhu s rybami a podmienkach predaja živých kaprov.

Pokračovať v zbieraní podpisov petície na podporu legislatívneho zákazu predaja živých kaprov.

Pokračovať v práci na záväzkoch miest a firiem ukončiť predaj živých kaprov.

Pokračovať so záväzkami miest formou VZN.

KAMPAŇ

Európa bez kožušín

Európska občianska iniciatíva Európa bez kožušín má za cieľ skončiť s kožušinovými farmami v Európskej únii a rovnako zakázať dovoz kožušinových výrobkov z takýchto fariem z tretích krajín. Humánny pokrok sa do tejto kampane na Slovensku zapojil spolu so Slobodou zvierat ešte v roku 2022, ako pokračovanie našej práce na skončení s týmto barbarským priemyslom nielen na Slovensku, ale aj v Európe a za jej hranicami.

FUR FREE
EUROPE

Európska občianska iniciatíva (ECI) Európa bez kožušín uzrela svetlo sveta ešte na jar roku 2022. Spolu s partnerskými organizáciami združenými v najväčšej platforme na ochranu zvierat v Európe, Eurogroup for Animals, sme vtedy spustili ambicióznú kampaň ktorej cieľom bolo využiť početné zákazy kožušinového priemyslu v krajinách EÚ a premeniť ich na novú celoeurópsku kvalitu - zákaz kožušinových fariem a zákaz dovozu výrobkov z nich v celej Európskej únii.

Cieľom bolo zopakovať úspech ECI Koniec doby klietkovej, ktorej masivnosť donútila Európsku komisiu prisľúbiť predloženie legislatívneho návrhu zakazujúceho klietkové chovy naprieč celou EÚ. Do kampane sa zapojilo 82 organizácií z celej EÚ, vrátane Humánneho pokroku a Slobody zvierat.

Zber podpisov pokračoval úspešne aj v roku 2023, a to takou rýchlosťou, že bolo možné ho zastaviť v niekoľkomesačnom predstihu s počtom vyzbieraných podpisov viac ako 1,7 milióna. Keďže požiadavkou úspešnej ECI je 1 milión overených podpisov, tento počet bol dostatočný aj s masívnou rezervou. Po odovzdaní a overení podpisov sa finálne číslo zastavilo na 1 502 319 podpisoch. Slováci a Slovenky sa postarali o 34 946 z týchto podpisov.

Nasledovalo oficiálne vypočutie Európskou komisiou, ktoré sa odohralo ešte v júli, a októbrové vypočutie Európskym parlamentom. Posledným očakávaným momentom bolo oficiálne rozhodnutie o ďalších krokoch, ktoré mala Európska komisia zverejniť v decembri. Očakávania boli o to vyššie, že koncom roka už bolo jasné, že Komisia odmietla najzásadnejšie požiadavky predchádzajúcej ECI požadujúcej zákaz testov na zvieratách, a že odložila predloženie dlhoočakávaného legislatívneho návrhu zakazujúceho klietkové chovy v EÚ až po nadchádzajúcich voľbách do Európskeho parlamentu.

Obavy, že Komisia aj do tretice hodí zvieratá vo veľkochovoch cez palubu sa naplnili v decembri, kedy Komisia namiesto svojho rozhodnutia toto odložila a podmienila vypracovaním stanoviska Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín, na ktoré si vyžiadala ďalšie dva roky čakania. Dôvodom má byť vypracovanie vedeckého stanoviska, ktorých je však v oblasti kožušinového priemyslu dostatok, a už dnes hovoria jasným hlasom, že na kožušinových farmách nie je možné pre zvieratá zabezpečiť dobré životné podmienky. Európska komisia sa tak aj do tretice rozhodla ignorovať volanie 1,5 milióna Európanov a Európaniek a vyšla v ústrety bohatej lobby priemyselných veľkochovov.

Toto hanebné rozhodnutie nechať desiatky miliónov noriek, líšok, činčil a psíkov medvedíkovitých v EÚ naďalej trpieť ešte niekoľko ďalších rokov na kožušinových farmách a zomierať na nich barbarskou smrťou, je však silnou pripomienkou toho, ako dôležité budú nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu, ktoré sa budú konať v júni 2024. Práve z týchto volieb totiž vzíde nový Európsky parlament, ako aj nová Európska komisia, ktoré budú spoločne rozhodovať o tom, ako sa na konci dňa Európska únia vysporiada s týmto barbarským priemyslom, ktorý už zakázala väčšina členských štátov EÚ.

„Európska komisia sa tak aj do tretice rozhodla ignorovať volanie 1,5 milióna Európanov a Európaniek a vyšla v ústrety bohatej lobby priemyselných veľkochovov.“

Martin Smrek
riaditeľ

highlighty

1 502 319 overených podpisov za koniec kožušínového priemyslu v EÚ, vrátane 34 946 podpisov zo Slovenska, urobilo z Európy bez kožušín najúspešnejšiu a najrýchlejšiu zvieraciú Európsku občiansku iniciatívu v histórii.

v roku 2024 plánujeme:

Pracovať na tom, aby sa zákaz kožušínového priemyslu v EÚ dostal medzi priority kandidátov a kandidátok vo voľbách do Európskeho parlamentu.

Dbáť na to, aby ministerstvo pôdohospodárstva pokračovalo v tlaku na európsky zákaz kožušínového priemyslu na pôde Rady EÚ.

Po voľbách do EP budeme usilovať o to, aby nadchádzajúca Európska komisia naplnila záväzky vyplývajúce z Európskej občianskej iniciatívy Európa bez kožušín.

PROGRAM

jem pre zem

Program, ktorý presadzuje udržateľné spôsoby stravovania a robí ich dostupnejšími. Aby sme urobili udržateľné stravovanie čo najrozšírenejším, program pôsobí v troch oblastiach. Širokú verejnosť motivuje k častejšiemu zaradovaniu rastlinných jedál a uľahčuje im tento krok. Tiež pomáha výrobcom a predajcom potravín v orientácii na trhu s potravinami na rastlinnej báze a motivuje ich k rozšíreniu tejto ponuky. Zároveň presadzuje spravodlivé legislatívne podmienky pre rastlinné alternatívy.

V uplynulom roku sme s programom Jem pre Zem spustili prvú legislatívnu kampaň, smerujúcu k presadeniu spravodlivej DPH na rastlinné alternatívy. V súčasnosti mnohé rastlinné alternatívy podliehajú až dvojnásobne vyššej sadzbe DPH ako ich náprotivky živočíšneho pôvodu. Toto významne znevýhodňuje ľudí, ktorí sa z rôznych dôvodov rozhodli konzumovať aj tieto rastlinné potraviny. Nehovoriac o tých, ktorí si tieto produkty kupujú vzhľadom na svoje potravinové alergie či intolerancie.

Kampaň Spravodlivá DPH v košíku sa spustila v máji zverejnením petície, ktorú už podpísalo vyše 6 000 ľudí. Tiež sme oslovili aj mnohých politikov a političky a písomne či počas osobných stretnutí sme im komunikovali nutnosť nastavenia spravodlivej sadzby DPH. Táto kampaň pokračuje aj v nasledujúcom roku.

Publikovali sme aj správu o aktuálnom dianí na trhu s rastlinnými potravinovými produktami na Slovensku a spotrebiteľských náladách voči týmto jedlám, s doplnením o dáta zo zahraničia. Spomínaná práca je určená najmä výrobcem a predajcom potravín. Obsah správy sme po prvýkrát obohatili aj o dáta s hodnotami nákupov slovenských domácností so zameraním na rastlinné potravinové produkty.

Táto tridsať stranová publikácia je voľne dostupná a bola predstavená počas B2B konferencie Plant-Powered Perspectives, ktorú program Jem pre Zem tiež organizuje. Dáta zo správy sa dostali do dvadsiatich piatich mediálnych výstupov a informovali o nej aj odborné médiá vrátane Forbes, Trend, InstoreSlovakia, RetailMagazin, či Hotelier. No zistenia boli komunikované aj v hlavnoprúdových médiách, ako napríklad Markíza.

Touto správou sme sprístupnili dáta výrobcem potravín a maloobchodom, aby mohli urobiť lepšie a informovanejšie rozhodnutia o zaradení nových rastlinných produktov do ponuky. Správa má tiež motivovať nové firmy na vstup do tejto oblasti.

Zorganizovali sme tretí ročník súťaže Rastlinný produkt roka. Počas súťaže 2 611 ľudí hlasovalo o tom, aký produkt s rastlinným zložením, ktorý prišiel na Slovenský trh v predošlom roku ich najviac potešil. Po prvýkrát sme udelili aj titul Rastlinný produkt roka - Cena poroty. O víťazovi tohto ocenenia rozhodla odborná porota z Jem pre Zem, ktorá hodnotila unikátnosť, inovatívnosť a prínos jednotlivých rastlinných produktov pre slovenský trh. Takto sme ocenili výrobcov, ktorí pracujú na rozšírení ponuky rastlinných potravín a ukázali im, že sa uberajú správnou cestou. Zároveň sa vďaka súťaži podarilo dostať tému rastlinného stravovania do mnohých médií.

Aj v uplynulom roku pokračoval bezplatný program Rastlinná výzva, ktorý počas jedného mesiaca previedol účastníkov a účastníčky svetom rastlinného stravovania od úplných základov. Každý z účastníkov a účastníčok tiež získal vyše 70 chutných rastlinných receptov. Rastlinnou výzvou motivujeme a pomáhame širokej verejnosti častejšie zaraďovať rastlinné jedlá a nahrádzať tak produkty živočíšneho pôvodu.

“V uplynulom roku sme s programom Jem pre Zem spustili prvú legislatívnu kampaň, smerujúcu k presadeniu spravodlivej DPH na rastlinné alternatívy.“

Marian Milec

koordinátor programu Jem pre Zem

highlighty

Vyššie 6 000 podpisov pod petíciu za spravodlivú sadzbu DPH

Komplexná 30 stranová správa o aktuálnom dianí na trhu s rastlinnými potravinovými produktami

v roku 2024 plánujeme:

Tretí ročník hodnotenia Rastlinný reťazec roka, s následnými prezentáciami pre najväčšie maloobchodné reťazce. Každému reťazcu ponúkneme prezentáciu prispôbenú na mieru s dátami o silných stránkach a najvýznamnejších priestoroch na zlepšenie ponuky daného reťazca v oblasti rastlinných alternatív.

KONFERENCIA

plant-powered perspectives

Štvrtý ročník tejto na Slovensku unikátnej konferencie sa konal už tradične v Bratislave. Počas jedného dňa sa stretli lídri spomedzi výrobcov a predajcov potravín, aby diskutovali a načerpali tie najnovšie informácie o aktuálnom dianí na trhu s rastlinnými potravinovými produktami. Návštevníctvo malo možnosť vypočuť si rečníkov a rečníčky zo Slovenska i zahraničia a oboznámiť sa so súčasnými trendmi, ale aj budúcim vývojom tejto kategórie.

PLANT-POWERED
PERSPECTIVES

Už po štvrtýkrát sme pod programom Jem pre Zem zorganizovali odbornú konferenciu Plant-Powered Perspectives. Konferencia priblížila aktuálne dianie na trhu s rastlinnými potravinovými produktami a udržateľnými zdrojmi proteínov, ako aj informácie o budúcom vývoji v týchto oblastiach. Keďže posledné dva roky boli pre mnohé spoločnosti náročné, rečníci a rečníčky adresovali aj výzvy vyplývajúce z tohto obdobia.

Na konferencii sa stretlo takmer 100 účastníkov a účastníčok spomedzi výrobcov potravín, maloobchodných predajcov, ich dodávateľov, ale aj zástupcovia výskumu a vývoja potravín, či startupovej komunity.

Počas celého dňa vystúpilo sedem slovenských a štyria zahraniční rečníci a rečníčky, ktorí predstavovali lídrov vo svojej oblasti. Prezentovali sa aj najnovšie dáta o hodnote nákupov tejto kategórie na Slovensku, skúsenosti tradičných výrobcov so vstupom na daný trh, či pohľad maloobchodníkov. Nechýbal ani pohľad na to, ako sa bude vyvíjať kategória rastlinných potravinových produktov v budúcnosti, či informovanie o narastajúcej potrebe zvyšovania nutričnej hodnoty týchto potravín.

O konferencii a jej priebehu informovali všetky tri najväčšie odborné médiá, zamerané na retail a FMCG, ktoré boli tiež mediálnymi partnermi. Všetci návštevníci a návštevníčky navyše dostali aj najnovšiu správu o Slovenskom trhu s rastlinnými potravinovými produktami, ktorú pri tejto príležitosti publikovalo Jem pre Zem. Po troch úspešných ročníkoch sa konanie podujatia presunulo do nových a väčších priestorov. To tiež umožnilo lepšie sa odprezentovať väčšiemu počtu vystavovateľov.

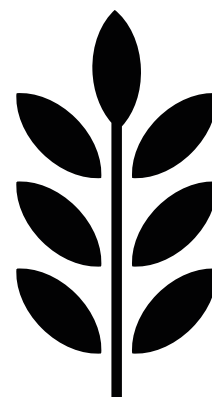
Plant-Powered Perspectives Slovensko je súčasťou série podobných konferencií, konajúcich sa aj v Českej republike, Maďarsku a Poľsku. Týmto konceptom robíme najnovšie informácie z oblasti potravín na rastlinnej báze dostupnejšie a vytvárame platformu, kde môžu odborníci a odborníčky zdieľať svoje skúsenosti, či nadväzovať nové kontakty a spolupráce. Už počas uplynulých ročníkov vznikali nové dodávateľsko-odberateľské partnerstvá či dokonca spolupráca na vývoji nového produktu.

Vďaka tomu sa zvyšuje dostupnosť a atraktivnosť rastlinných potravinových produktov na našom trhu, aby udržateľnejšie stravovanie bolo pre širokú verejnosť jednoduchšie a atraktívnejšie.

“Na konferencii sa stretlo 100 účastníkov a účastníčok spomedzi výrobcov potravín, maloobchodných predajcov, ich dodávateľov, ale aj zástupcovia výskumu a vývoja potravín, či startupovej komunity.”

Marian Milec
koordinátor programu Jem pre Zem

highlighty

Štvrtý úspešný ročník

100 účastníkov a účastníčok

7 slovenských + 4 zahraniční rečníci a rečníčky

v roku 2024 plánujeme:

Prilákame väčšie množstvo zástupcov maloobchodných reťazcov na konferenciu.

Zvýšime počet návštevníčok a návštevníkov.

Oslávime 5. výročie organizovania tejto konferencie.

FESTIVAL

vegánske hody

Vegánske hody sú jedným z najväčších slovenských food festivalov a najväčším festivalom rastlinného stravovania v krajine. Už od roku 2009 prinášajú to najlepšie z udržateľnej a ohľaduplnej rastlinnej kuchyne.

*Vegánske
hody*

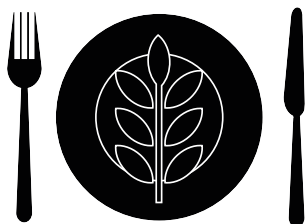
V roku 2023 sme zorganizovali dve podujatia, Jarné Vegánske hody v apríli a Vegánske hody 2023 na začiatku októbra. Jarná edícia podujatia priniesla zvýšenú účasť návštevníkov a návštevníčok, slnečné jarné počasie a plnú Starú tržnicu počas väčšiny dňa. Celkovo podujatie navštívilo takmer 4000 ľudí, a zastúpených bolo takmer 40 prevádzok a stánkov.

Jesenné Vegánske hody, ktoré sa konali prvý októbrový víkend, mali o niečo menej návštevníkov a návštevníčok ako na jar. Chladné a sychravé jesenné počasie nám veľmi neprialo, no napriek tomu sme opäť prežili príjemnú nedeľu v Starej tržnici. Ponuka prevádzok a stánkov bola opäť o niečo širšia a bohatšia, zúčastnilo sa 37 predajcov, vrátane niekoľkých nováčikov. Rozšírenie sa odzrkadlilo hlavne na prvom poschodí, kde sme mali doteraz najviac stánkov s produktami na zatiaľ najväčšej zabranej ploche. Na sociálnych sieťach Vegánskych hodov sme kampaňou zasiahli rekordné publikum, vyše 300 000 ľudí!

Okrem širokej verejnosti sme sa zamerali aj na komerčných partnerov, ktorým na podujatiach poskytujeme priestor na propagáciu ich rastlinných produktov. Podarilo sa nám nadviazať niekoľko partnerstiev a vďaka nim boli na festivaloch predstavené aj úplné novinky, či už v podobe ochutnávkového stánku alebo predstavenie produktov v kuchárskej show. V priebehu roka sme tiež mali množstvo mediálnych výstupov, prevažne v online médiách, ale napríklad aj rozhovory v Rádiu FM.

Súčasťou oboch podujatí bol už tradične celodenný sprievodný program, kde vystúpili staré známe, no aj nové tváre. Videli sme niekoľko kuchárskych show, ochutnávali, diskutovali, vypočuli si niekoľko vzdelávacích prednášok a prezentácií, či dokonca krstili knižku. V uplynulom roku sme tiež značne rozšírili ponuku rôzneho vegánskeho sortimentu, ako je kozmetika, výživové doplnky, knihy, etické oblečenie, či rôzne balené potraviny. Verní zostávame aj zóne neziskových organizácií, v ktorej sa počas roka 2023 odprezentovala takmer desiatka organizácií neziskového sektora.

Celkovo sme v roku 2023 úspešne zabežili jarný aj jesenný formát podujatia. Ukázali sme, že rastlinná gastronómia má čo ponúknuť a mnoho novinek, značiek, či prevádzok stále pribúda. Vegánske hody predstavujú miesto pre ľudí, ktorým záleží na zvieratách, klíme či udržateľnosti, a budujú komunitu, ktorej budúcnosť nie je lahostajná.

“Ukázali sme, že rastlinná gastronómia má čo ponúknuť a mnoho novinek, značiek, či prevádzok neustále pribúda.”

Monika Dančová
event manažérka

highlighty

Celková účasť na dvoch podujatiach približne 7 000 ľudí

Rekordný zasah online kampane, až 300 000 ľudí

Až 58 zapojených prevádzok, predajcov či stánkov

v roku 2024 plánujeme:

Pokračovať vo formátoch, ktoré sme rozbehli po pandemickej prestávke - teda jarne a jesenné edície podujatia v Starej tržnici.

Zorganizovať letné exteriérové Vegánske hody, ktoré budú trvať celý víkend.

Prilákať viac firiem či značiek, aby svoje rastlinné novinky predstavovali práve na našom podujatí, ktoré zoskupuje rastlinne sa stravujúcich ľudí, či ľudí tomu naklonených.

Rozširovať sprievodný program o kultúrne a umelecké vystúpenia.

dobrovoľnícky program

Dobrovoľnícky program Humánneho pokroku je určený všetkým ľuďom, ktorí chcú byť hlasom miliónov zvierat trpiacich vo veľkochove. Práca našich dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, aktivistov a aktivistiek nám umožňuje približovať sa k udržateľnejšiemu svetu, kde krutosť voči zvieratám nemá svoje miesto. Dobrovoľnícky program ponúka 2 možnosti zapojenia: dobrovoľníctvo a aktivizmus. Dobrovoľníctvo je určené ľuďom, ktorí sa chcú zapájať aktívne, ale iba príležitostne do aktivít na ochranu zvierat vo svojom okolí. Aktivizmus ponúka možnosť aktívneho a intenzívneho zapájania, príležitosti pre rast, vzdelávanie, členstvo v organizácii a budovanie komunity. Ponúka príležitosti aktivizovať sa vo svojom meste, ale aj realizovať sa na vybranej pozícii v niektorom z oddelení organizácie.

pridaj sa
k nám

pastva

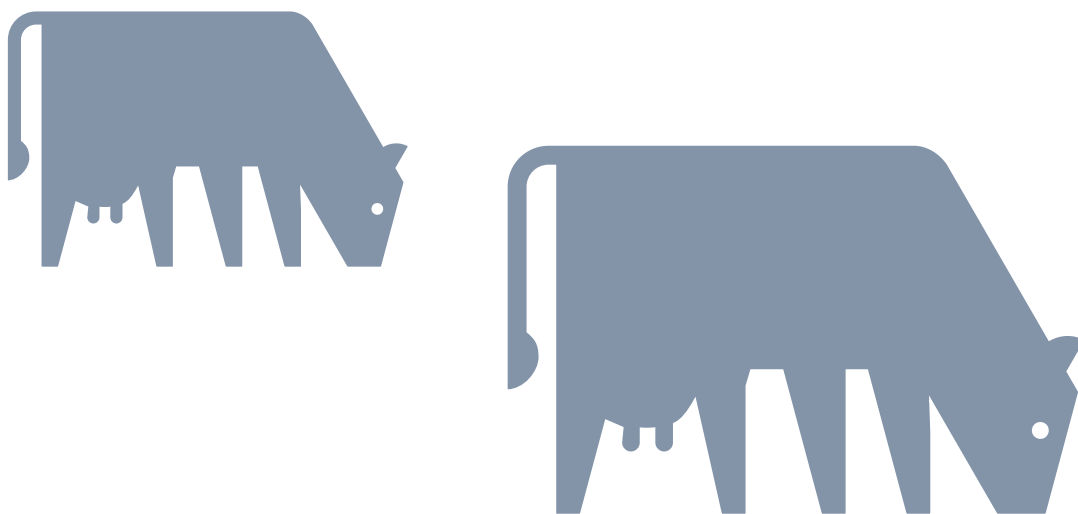
V roku 2023 sme v rámci dobrovoľníckeho programu zorganizovali tri náborové kolá vo všetkých krajských mestách Slovenska. Náborov sa zúčastnilo spolu 122 ľudí so záujmom pomáhať zvieratám, čo je historicky najviac ľudí, ktorí v jednom roku absolvovali naše náborové stretnutia. Dlhodobo pociťujeme, že záujem v jednotlivých regiónoch sa líši a takmer priamo úmerne klesá s veľkosťou krajských miest. V budúcom roku sme sa preto rozhodli zamerať viac na mestá, kde máme dostatočné kapacity a vieme sa tak naplno venovať našim aktivitám.

Už tretím rokom sme sa venovali nášmu školiacemu a vzdelávaciemu programu, ktorý je určený novým aktivistom a aktivistkám. Ten úspešne absolvovalo spolu 49 ľudí, ktorí sa stali členmi a členkami našich miestnych skupín, kde sa venujú príprave a organizácii lokálnych aktivít, ale aj online kampaňovým aktivitám či vzdelávaniu k novým projektom a kampaniam, a iným.

Humánny pokrok má niekoľko oddelení, ktoré ponúkajú našim aktivistom a aktivistkám príležitosti, kde môžu získať pozície, vďaka ktorým sa môžu realizovať v oblasti, ktorá ich baví, rozvíja ich schopnosti a zručnosti a ponúka im možnosť ďalej sa v tejto sfére vzdelávať. Organizácia ponúka aj možnosť zamestnať sa. Tento rok našlo pracovné uplatnenie 6 našich aktivistiek.

Hlavnou činnosťou miestnych skupín nášho dobrovoľníckeho programu je organizácia lokálnych aktivít. V tomto roku sme sa venovali najmä organizácii infostánkov a piketov na podporu našich prebiehajúcich kampaní, ktoré takýmto spôsobom vieme dostať k ľuďom po celom Slovensku. Venovali sme sa tiež organizácii podujatia Pastva, ktoré je príjemným neformálnym stretnutím aktivistov a aktivistiek Humánneho pokroku s ľuďmi, ktorých zaujíma ochrana zvierat a to všetko pri chutnom rastlinnom jedle. To nám umožňuje vytvárať podmienky pre budovanie komunity naprieč krajskými mestami Slovenska.

Ako každoročne, aj tento rok sme absolvovali celoorganizačnú letnú chatu pre aktivistov a aktivistky Humánneho pokroku. Taktiež sa snažíme zabezpečovať osobné stretnutia v každej miestnej skupine raz za mesiac, ktoré sú zamerané na teambuilding. V rámci týchto stretnutí sa naši aktivisti a aktivistky radi venujú spoločne športovým aktivitám, návštevám vegánskych reštaurácií či návštevám azylov s hospodárskymi zvieratami.

“Sila aktivistov a aktivistiek je nenahraditeľná!”

Monika Kleinová
koordinátorka dobrovoľníkov a dobrovoľníčok

highlighty

Najviac ľudí sa rozhodlo pre aktivizmus - v roku 2023 sa 58 ľudí rozhodlo venovať svoj voľný čas intenzívnej práci na ochrane zvierat v Humánnom pokroku

Budujeme komunitu ľudí, ktorí majú blízko k ochrane zvierat a rastlinnému stravovaniu

V roku 2023 navštívilo v krajských mestách naše podujatie Pastva 352 ľudí

v roku 2024 plánujeme:

Prechod na efektívnejší nástroj na komunikáciu s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami

Zvýšiť počet aktivít miestnych skupín v krajských mestách.

Organizácia náborov a budovanie organizácie

médiá

Mediálny tím Humánneho pokroku zabezpečuje mediálne pokrytie kampaní a eventov Humánneho pokroku, a to prostredníctvom newslettera, publikovania tlačových správ a organizovania tlačových konferencií.

V roku 2023 mediálny tím Humánneho pokroku zverejnil 39 tlačových správ za zvieracoprávne kampane a Vegánske hody, ktoré boli dokopy médiami prebraté 70-krát. Spolu s prebratými správami boli kampane Humánneho pokroku, alebo ich následky v médiách spomenuté dokopy 358-krát, z toho 68 zmienok bolo v tlačových novinách, 15 v rádiách, 31 v televíznom vysielaní a 223 v online priestore.

Najpreberanejšia [desať prebratí] tlačová správa bola správa z kampane Zákaz klieťok o vydaní analýzy cien vajec, s názvom Analýza cien vajec na slovenskom a európskom trhu. Druhá najpreberanejšia (osem prebratí) bola tlačová správa z kampane Kaprie peklo, ktorá oznamovala záväzok mesta Žilina skončiť s predajom živých kaprov. Za program Jem pre Zem bolo v minulom roku zverejnených 10 tlačových správ, ktoré boli dokopy médiami prebraté 46-krát. Humánny pokrok zorganizoval tiež dve tlačové konferencie.

Organizácia informuje o vývine kampaní a iných aktivitách aj prostredníctvom newslettera. Na konci roka mal newsletter 32 246 odberateľov a odberateľiek. Za rastlinný program Jem pre Zem to bolo 101 verzií emailov, dokopy 228 981 odoslaných. Newsletter programu Jem pre Zem mal na konci roka 2023 10 040 odberateľov a odberateľiek. Odoslané newslettery pokrývali novinky v kampaniach, výzvy k akciám a fundraisingové výzvy, ale aj informácie o otvorených pozíciách a náboroch do dobrovoľníckeho programu.

V roku 2023 sme pravidelne pridávali príspevky na sociálnych sieťach Humánneho pokroku. Zverejnili sme 177 príspevkov na našom facebookovom profile a 158 príspevkov na Instagrame, pričom ako organizácia komunikujeme aj pomocou platforiem LinkedIn a X, a koncom roka sme sa pripojili aj na platformu Threads. Na Facebooku sa tieto príspevky dostali k viac ako 2,1 milióna ľuďom a na Instagrame k viac ako 766 tisícom. Za rok 2023 sme na sociálnych sieťach Jem pre Zem zverejnili 140 príspevkov na Facebooku s celkovým dosahom vyšším ako 472 tisíc a 134 príspevkov na Instagrame s dosahom viac ako 261 tisíc. Jem pre Zem má svoje pokrytie aj na LinkedIne, ktorého príspevky smerovali skôr na oslovenie firemného sektora ohľadne rastlinného stravovania, rovnako tak informovanie o B2B konferencii Plant-Powered Perspectives Slovensko.

V roku 2023 mali Vegánske hody na sociálnych sieťach 23 príspevkov, ktoré zasiahli na Facebooku viac ako 287 tisíc ľudí a na Instagrame mali 121 príspevkov s celkovým dosahom viac ako 106 tisíc. Na Facebooku mali Vegánske hody vytvorené dva eventy, týkajúce sa podujatí Jarné Vegánske hody Bratislava 2023 a Vegánske hody Bratislava 2023, o ktoré malo dokopy záujem viac ako 11,5 tisíc ľudí.

“V roku 2023 mediálny tím Humánneho pokroku zverejnil 39 tlačových správ za zvieracoprávne kampane a Vegánske hody, ktoré boli dokopy médiami prebraté 70-krát. Spolu s prebratými správami boli kampane Humánneho pokroku, alebo ich následky v médiách spomenuté dokopy 358-krát.”

Alexandra Kukumbergová
mediálna manažérka

náš tím

Martin Smrek	riaditeľ
Petra Šuhajová	fundraiserka a finančná manažérka
Marian Milec	koordinátor programu Jem pre Zem
Monika Kleinová	koordinátorka dobrovoľníkov a dobrovoľníčok
Monika Čermáková	fundraiserka (do 03/2023)
Ivana Kováčiková	fundraiserka
Dominika Kalnická	fundraiserka
Monika Dančová	event manažérka
Miroslava Roháčová	manažérka pre vzťahy s firmami
Michal Kutlík	špecialista na vzťahy s firmami
Bianka Mária Bálintová	mediálna manažérka (do 06/2023)
Alexandra Kukumbergová	mediálna manažérka
Lucia Tupá	kampanierka
Michaela Ožvaldová	kampanierka
Barbora Zakuťanská	kampanierka
Eliška Weberová	kampanierka
Lucia Adamjáková	social media manažérka
Kristína Kupčiová	junior social media manažérka

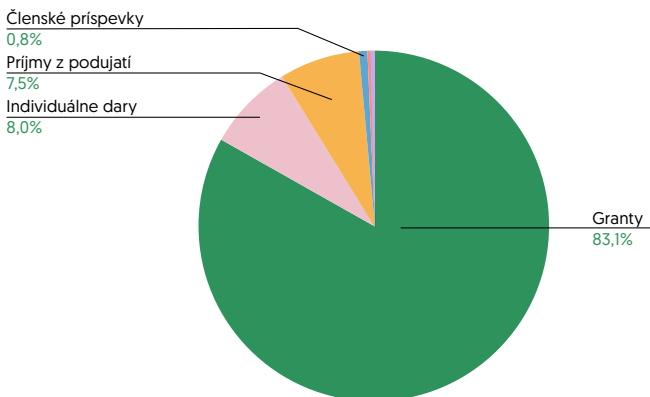
Valné zhromaždenie

Martin Smrek,
Monika Kleinová,
Petra Šuhajová,
Marian Milec,
Frederika Fratričová
(do 04/2023)

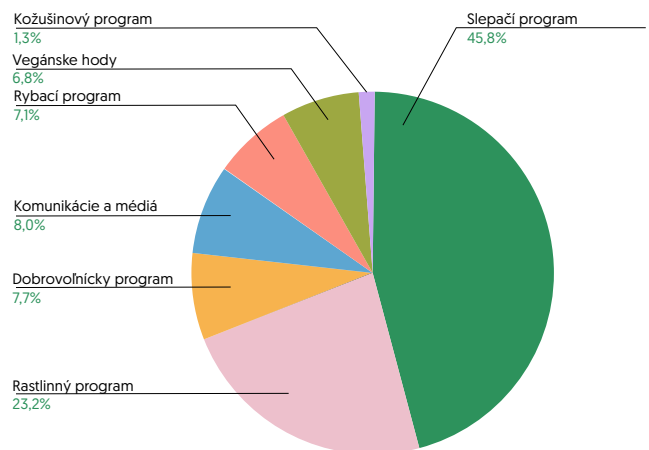
financie

Príjmy v roku 2023	
	PRÍJMY (V EUR)
Granty	483 018,75
Individuálne dary	46 422,27
Príjmy z podujatí	43 488,69
Členské príspevky	4 862,50
Príspevky	787,15
Tržby z predaja benefičných predmetov	440,96
Ostatné	2 357,24
PRÍJMY SPOLU	581 377,56

Príjmy v roku 2023

Výdavky na programy a kampane

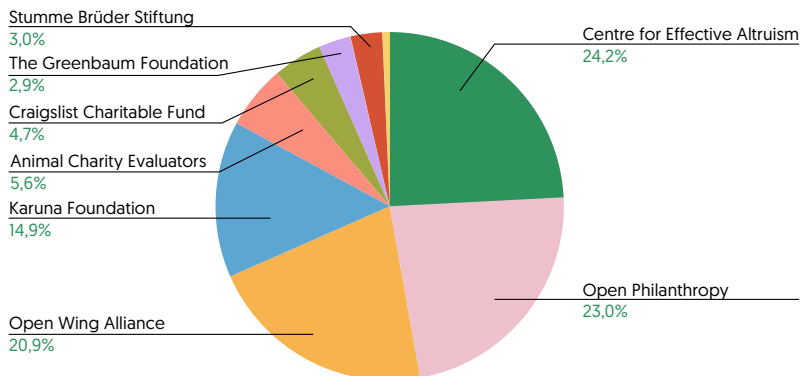

Výdavky na realizáciu programov a kampaní v roku 2023	
PROGRAM	VÝDAVKY (V EUR)
Slepačí program	181 224,19
Rastlinný program	91 954,07
Komunikácia a médiá	31 807,60
Dobrovoľnícky program	30 360,29
Rybací program	28 115,31
Vegánske hody	26 946,12
Kožušinový program	5 335,27
SPOLU	395 742,84

*Výročná správa obsahuje prílohy - Správa audítora a Účtovná uzávierka za rok 2023 *

naši donori

Najväčší donori v roku 2023

Centre for Effective Altruism [CEA]

je charitatívna organizácia venovaná budovaniu a pestovaniu globálnej komunity ľudí, ktorí premýšľajú o najväčších problémoch sveta a podnikajú účinné kroky na ich riešenie.

Open Philanthropy

je filantropická organizácia zameraná na maximalizáciu účinku charitatívnych darov. Vykonáva výskum s cieľom identifikovať najúčinnnejšie spôsoby riešenia naliehavých globálnych výziev a podľa toho prerozdeľuje finančné prostriedky. Prostredníctvom strategických partnerstiev a prístupov založených na dôkazoch si Open Philanthropy kladie za cieľ vytvárať pozitívne, trvalé zmeny v oblastiach ako je globálne zdravie a rozvoj, vedecký výskum a znižovanie existenciálnych rizík.

Open Wing Alliance

je globálna koalícia organizácií a aktivistov, ktorí sa zameriavajú na zlepšenie životných podmienok pre nosné kurčatá a sliepky vo veľkochovoch po celom svete. Ich cieľom je ukončiť kruté praktiky ako je chov v krutých klietkach a podpora politik a praktík, ktoré zabezpečia dôstojné životné podmienky pre tieto vtáky. Open Wing Alliance sa snaží o zmenu prostredníctvom kampaní, vzdelávania a lobbingu.

Humánný pokrok je hrdým členom koalícií:

Open Wing Alliance

Aquatic Animal Alliance

Eurogroup for Animals

ďakujeme vám

Vážime si podporu našich členov a členiek, darcov a darkýň, a všetkých ľudí, ktorým záleží na ochrane zvierat a rozvoji rastlinného stravovania. Všetky podpisy petícií, finančné príspevky, rady a odborné znalosti, o ktoré ste sa s nami podelili, boli nesmierne cenné. Vaša aktivita ženie kampane a jednotlivé programy vpred.

Práve vďaka odhodlaným ľuďom bolo možné aj v roku 2023 viesť kampane za zákaz klieťkového chovu, či zákaz predaja živých kaprov.

Mohli ste nás stretnúť v rôznych mestách, kde sme v mene zvierat zbierali podpisy do petícií a upozorňovali na kruté podmienky, v ktorých sú nútené žiť. Tiež sme komunikovali s rôznymi politikmi a političkami, aby venovali právam zvierat patričnú pozornosť.

Najväčšie zmeny pre zvieratá prinášajú ľudia, ktorí prostredníctvom svojej pravidelnej podpory prispievajú k zlepšovaniu životných podmienok hospodárskych zvierat.

Preto sa pridajte ešte dnes k našim pravidelným darcom a darkyniam, ktorí spoločne bojujú za zvieratá každý deň v roku. Nastavte si svoj mesačný dar a buďte tým najsilnejším hlasom zvierat.

HUMÁNNY
POKROK

Humánný pokrok o.z.

Belinského 10
851 01 Bratislava, Slovensko

info@humannypokrok.sk
www.humannypokrok.sk

© Humánný pokrok o.z., 2024
Publikované v máji 2024
Všetky práva vyhradené